

Metodologia nauk ekonomicznych. Dylematy i wyzwania.

redakcja naukowa Kazimierz Kuciński

Z recenzji prof. dr hab. Władysława Szymańskiego:

Praca podejmuje problematykę obecnie szczególnie ważną. Wynika to z dwu powodów. Pierwszy wiąże się z jakościowymi zmianami w świecie i gospodarce zmuszającymi do nowego spojrzenia na gospodarkę i ewentualnej modyfikacji metodologii naukowych badań zjawisk ekonomicznych. Drugi powód to zmiany w systemie edukacji wynikające z systemu bolońskiego. System ten wprowadza, jako zwieńczenie edukacji akademickiej, jej trzeci stopień, czyli studia doktoranckie. Ich szybki rozwój wymaga odpowiedniego wsparcia pomocami naukowymi w postaci podręczników. Oddawana do rąk Czytelnikom praca jest udaną próbą sprostania tym oczekiwaniom. Jej myślą przewodnią jest pochwała interdyscyplinarności. Nie tylko postuluje interdyscyplinarność, ale sama jest przykładem daleko posuniętej interdyscyplinarności. Łączenie wątków ze sfery filozofii, socjologii, ekonomii, prawa, psychologii, ale i poezji wzbogaca bardzo intelektualnie tę książkę, choć momentami utrudnia jej percepcję.

Spis treści:

Od redaktora naukowego

Kazimierz Kuciński

Wstęp

Kazimierz Kuciński

1. Istota nauk ekonomicznych

Kazimierz Kuciński

- 1.1. Ekonomia jako nauka wątpliwa i niewątpliwa
 - 1.1.1. Cele nauk ekonomicznych
 - 1.1.2. Ekonomia jako wiedza o niewiedzy
 - 1.1.3. Naukowa refleksja nad gospodarką
- 1.2. Miejsce w naukach ekonomicznych
 - 1.2.1. Fakty a miejsca
 - 1.2.2. Przestrzeń a miejsce
 - 1.2.3. Skala miejsc
 - 1.2.4. Wartość miejsc
 - 1.2.5. Rozumienie miejsc
 - 1.2.6. Miejsce a czas
- 1.3. Czas w naukach ekonomicznych
 - 1.3.1. Czas jako przedmiot i narzędzie analiz ekonomicznych
 - 1.3.2. Temporalny kontekst teraźniejszości
 - 1.3.3. Ujęcie statyczne versus dynamiczne
 - 1.3.4. Pojmowanie czasu i jego konsekwencje

2. Przedmiot nauk ekonomicznych

Kazimierz Kuciński

- 2.1. Implikacje poznawcze przedmiotu ekonomii
- 2.2. Ujęcia statyczne i dynamiczne w naukach ekonomicznych
- 2.3. Funkcje nauk ekonomicznych
- 2.4. Poziomy naukowej analizy gospodarki i gospodarowania
- 2.5. Kanony nauk ekonomicznych
- 2.6. Istota myślenia ekonomicznego

3. Problemy badawcze w naukach ekonomicznych

Kazimierz Kuciński

- 3.1. Problemy badawcze
- 3.2. Tezy i hipotezy badawcze
- 3.3. Język badania

4. Prawda w naukach ekonomicznych

- 4.1. Kwestia prawdy w naukach ekonomicznych

Kazimierz Kuciński

- 4.1.1. Pragmatyzm prawdy ekonomistów
- 4.1.2. Wiara ekonomistów w prawdę
- 4.1.3. Dylematy prawdy ekonomistów
- 4.2. Prawda, poznanie i ich konsekwencje w badaniach ekonomistów

Aleksandra Laskowska-Rutkowska

- 4.2.1. Poznanie i prawda nie tylko w ekonomii
- 4.2.2. Dobór metody badawczej jako ekstrapolacja dążenia do poznania prawdy
- 4.2.3. Częstkowe a systemowe podejście do badania rzeczywistości
- 4.2.4. Wnioski

5. Intuicja w studiach nad gospodarką

- 5.1. Intuicja w poznaniu naukowym

Marzena Fryczyńska

- 5.1.1. Pojęcie intuicji
- 5.1.2. Intuicja a zdolności poznawcze
- 5.1.3. Intuicja a zróżnicowanie indywidualne osób
- 5.1.4. Słabość intuicji
- 5.1.5. Twórczość a intuicja
- 5.1.6. Intuicjonizm w poznaniu naukowym
- 5.1.7. Intuicja w procesie naukowo-badawczym
- 5.1.8. Możliwości rozwoju poznania intuicyjnego

- 5.2. Prawda sądów intuicyjnych

Beata Jamka

- 5.2.1. Istota intuicji
- 5.2.2. Kontekst odkrycia a przedmiot nauki
- 5.2.3. Prawda w nauce i prawda intuicji
- 5.2.4. Hierarchia wiedzy
- 5.2.5. Hierarchia wiedzy a kontekst odkrycia
- 5.2.6. Różne stany (nie)świadomości
- 5.2.7. Biografie

- 5.2.8. Rzetelność danych i informacji
- 5.2.9. Refleksja
- 5.2.10. Zakończenie

6. Podejście naturalistyczne w naukach ekonomicznych

6.1. Istota podejścia naturalistycznego

Jerzy Surma

- 6.1.1. Wielki spór
- 6.1.2. Problem złożoności
- 6.1.3. Na rozdrożu

6.2. Mierzalność zjawisk w naukach ekonomicznych

Dariusz Turek

- 6.2.1. Przedmiot kwantyfikacji
- 6.2.2. Epistemologiczne ograniczenia kwantyfikacji
- 6.2.3. Język nauki jako przeszkoda epistemologiczna kwantyfikacji
- 6.2.4. Granice poprawnego definiowania pojęć

6.3. Dylematy kwantyfikacji zjawisk ekonomicznych

Kazimierz Kuciński

- 6.3.1. Przesłanki i ograniczenia kwantyfikacji
- 6.3.2. Trafność i rzetelność narzędzi pomiarowych
- 6.3.3. Granice kwantyfikacji
- 6.3.4. Wątpliwości mierzącego

7. Podejście humanistyczne do badania gospodarki

7.1. Dualizm humanistyczno-ekonomiczny człowieka a rozwój nauk ekonomicznych

Zbigniew Krysiak

- 7.1.1. Przesłanki rozwoju nauk ekonomicznych
- 7.1.2. System wartości i natura człowieka a rozwój nauk ekonomicznych
- 7.1.3. Wpływ dualizmu człowieka na metodologię nauk ekonomicznych

7.2. Perspektywa aksjologiczna nauki a rola systemów wartości w ekonomii

Marcin Wojtysiak-Kotlarski

- 7.2.1. Rola systemów wartości w nauce
- 7.2.2. Rola systemów wartości w dziełach ekonomistów
- 7.2.3. Współczesne poglądy na kwestię systemów wartości w naukach ekonomicznych

7.3. Wartość poznawcza systemów wartości

Kazimierz Kuciński

8. Interdyscyplinarność w naukach ekonomicznych

8.1. Interdyscyplinarność jako cecha procesu rozwoju nauki

Marcin Wojtysiak-Kotlarski

- 8.1.1. Interdyscyplinarność na tle rozwoju nauki
- 8.1.2. Niektóre aspekty definicyjne interdyscyplinarności
- 8.1.3. Filozofia nauki a interdyscyplinarność
- 8.1.4. Przykłady ujęć interdyscyplinarnych

8.2. Ujęcia interdyscyplinarne w naukach ekonomicznych

Kazimierz Kuciński

8.3. Interdyscyplinarność ekonomicznej analizy prawa

Kazimierz Kuciński

Posłowie

Kazimierz Kuciński

Pytania problemowe

Bibliografia